

„Ki volt Erika Mitterer?”

Egy bécsi kirándulás emlékei

Erika Mitterer osztrák író nevével korábban sajnos nem hallottam, amit igazán szégyenletesnek éreznék, ha nem tudnám, ezzel nem vagyok egyedül. Az elmúlt évben dr. Barótiné dr. Gaál Márta, az Osztrák Irodalmi Tanszék vezetője hirdette meg – hozzáteszem nemcsak hazánkban egyedülállóan – egy szemináriumot „Erika Mitterer lírája” címmel, melyre a még ismeretlenül csengő név ellenére is szép számmal jelentkeztek a hallgatók. A tanárnő, mint kiderült, személyesen is ismerte a két évvel ezelőtt elhunyt lírikust, és a halála után alapított és nevével fémjelzett „Erika Mitterer Társasággal” is szoros kapcsolatban áll. A társaság, melynek vezetője az író fia, *Martin G. Petrowsky*, feladatául tűzte ki a hagyaték ápolását, a művek újbóli kiadását, egy Erika Mitterer – irodalmi díj létrehozását, és szinte valamennyi, az édesanyja életművével, műveivel kapcsolatos olyan tevékenység támogatását, mely hozzásegíthet ahhoz, hogy Erika Mitterer művei végre elfoglalhassák méltó helyüket a világirodalomban. Fontosnak tartom még megjegyezni, hogy a társaság munkáját az egyik legnagyobb osztrák irodalomtudós, a Bécsi Egyetem professzora, *Wendelin Schmid-Dengler* is támogatja, aki – mint állítja – végre elérkezettnek látja az időt, hogy az irodalomtudomány végre intenzíven fókuszáljon Erika Mittererre.

A társaság, mely örömét fejezte ki a magyarországi szeminárium megvalósulásáról, meghívta a csoportot az író *„Ein Bogen Seidenpapier”* (magyarul: Egy ív selyempapír) című színművének bécsi ősbemutatójára. A hosszas és némileg bonyolult szervezési munkákat, és a program részletes összeállítását követően (melyekért köszönettel tartozunk dr. Barótiné tanárnőnek és az Erika Mitterer Társaságnak vezetőjének *Martin G. Petrowskynak*), kilencfős csoportunk október 24-én pénteken elindulhatott Bécsbe, hogy műveit ne csak nyomtatott formában ismerhessük meg.

Erkezésünket követően már aznap este a Bécsi Operában Strauss: „Árnyék nélküli asszony” című operáját tekinthettük meg, mely már önmagában hatalmas élmény volt. A következő nap délelőttjén Bécs belvárosába kalauzolt el minket a Társaság egyik hölgytagja, aki meglepő történelmi felkészültségről és bécsi vendégszeretetéről tett tanúbizonyságot. Utunk szempontjából ez a délután és este volt a csúcspont, amikor is *Martin G. Petrowsky* személyesen vezetett minket körbe az általa szervezett és gondosan összeállított „Ki volt Erika Mitterer?” című kiállításon. Az írónőtől származó kifüggesztett idézetek egészítették ki, ill. kísér-

Erika Mitterer (1906-2001)

ték a kiállítást, ezzel is közelebb hozva a látogatóhoz őt és művészetét. Hét különböző tábla mutatta be élete legfőbb állomásait, barátai kapcsolatait, családját és kronológiai sorrendben írásai születését, ill. az azokat kísérő momentumokat. Az üveggel borított vitrinekben megcsodálhattuk például híres művészekkel és világirodalmi nagyságokkal folytatott levelezéseinek néhány féltve őrzött darabját, mint *Rainer Maria Rilke*, *Stefan Zweig*, *Hermann Hesse* vagy *Thomas Mann* leveleit. Szinte baráti körben beszélgethettünk a művésznő fiával életükről és belső viszonyaikról, bátran kérdezhettük az édesanyjában feszülő „anya – művész” szerep diszkrépanciájáról, és a lírájában is kifejezésre jutó

vallósságáról ill. hitéről. Az „Egy ív selyempapír” c. műve, melynek előadása erre az estére esett, az ötvenes évek Bécsben játszódik, de az általa közvetített problémák, mint a megbocsátás és az egymásra való odafigyelés, mind máig aktuálisak.

Nem titok, hogy a csoport tagjai közül, éppen a szeminárium kapcsán, néhányan az író lírájából kívánták szakdolgozatukat elkészíteni, melyhez a Társaság minden adható segítséget, mint pl. a művek elérhetőségét, előre is biztosított.

Ezzel az estével még nem ért véget a ránk váró csodás élmények sorozata, hisz másnap hosszú sorban állás után megtekinthettük *Albrecht Dürer* csodálatos képeit, melyek a szerencsének köszönhetően éppen ősszel voltak kiállítva. A ránk váró aznapi utolsó csoda pedig a *Schönbrunn* kastély volt, mely a többi hihetetlen élmény mellett méltó zárása volt kirándulásunknak. A körutat vezető hölgy, akit nem felejtettek el megemlíteni, nyolcvan(!) évesen Bécs legidősebb és legenergiusabb idegenvezetőjének számít, sok-sok évtizedes tapasztalattal a háta mögött. Nekünk „Babácskának”, ahogyan ő nevezett minket, a lehető legrészletesebben és legelragadóbb stílusban mesélt a Habsburgokról, legjelentősebb történelmi személyiségeikről, természetesen kiegészítve néhány, a történelemkönyvekből kimaradt, igazán pikáns történettel is. Nem maradt előttünk rejtve még ugyanezen napon a híres *Belvedere* és a *Hundertwasser-ház* sem.

A fáradtságtól elesigázva, azonban élményektől feltöltődve térhettünk ez után a fantasztikus négy nap után vissza Szegedre. Itt szeretnénk megköszönni az „Erika Mitterer Társaságnak”, és különösképpen *Martin G. Petrowsky* úrnak jelentős támogatásukat és dr. Barótiné dr. Gaál Márta tanárnőnek fáradságos munkáját, hogy mindent megtettek, mindent megmozgattak annak érdekében, hogy a csoportunk eljuthasson Bécsbe.

Gál Szilvia

(a szerző az SZTE

Polgáriért Alapítvány ösztöndíjasa)